

denar dovolil, da sedé v njem še zmirom tisti možje, ki časté v Schmerling-u svojega mojstra, izvzemši ne-ktere samostojne možé, kateri res nikdar niso odrobili Šmerlingove sisteme, pa jih je le tega strah, da ne bi v Avstrii po vse padla ustavna sistema. Dokler bodo taki elementi kraljevali po avstrijskih deželnih zborih, morajo Slovani v svojih nadah kaj zmerni biti. Zatoraj se tudi čudimo, zakaj ministerstvo, ako se je hotelo pravo narodno voljo spoznati, ni razpustilo sedanjih Schmerlingovih zborov in novih sklicalo. Kake podpore se pa od te stranke ima nadjati naša slovenska narodnost, to je pokazal v tej seji še morebiti malo prečitno gosp. baron Apfaltrern, ki je prvokrat, kar zboruje sedanji deželni zbor, proti dosedanji navadi, z neko čudno strastnostjo zahteval, naj se mu gosp. dr. Bleiweisov, v slovenskem jeziku postavljeni predlog pové po nemški. Ker je bil ta predlog k večemu iz desetih besedí in je že v dveh sejah na dnevnem redu stal, in ker se je o njem že nekaj dni po vsej Ljubljani govorilo in po vseh časnikih pisalo, to se pač ne more reči, da bi g. baron pomena ne bil vedel. Odkod tedaj tolika strastnost proti slovenskemu predlogu? Ali se morebiti misli, da je že celó čas prišel, da se demonstrira proti slovenskemu jeziku? Gosp. dr. Toman pa tudi na tako zahtevanje odgovora ni dolžan ostal, rekoč, da mi Slovenci v domačem zboru, na domači slovenski zemlji dozdej nismo zahtevali, čeravno bi nam bolj potreba bilo, da bi se nemški predlogi pravili vselej tudi po slovenski, pa se trdno ustavljamo, da bi se slovenski morali po nemški praviti; da, ako gosp. baron ne zná slovenskega jezika, naj se ga uči! — Da se takim gospodom novo ministerstvo, ki obeta porazumeti se z vsemi narodi in vsem pravičnemu biti, nič prav ne dopada, in da se žalostno ozirajo nazaj po Schmerlingu, ki je bil v tacih rečéh vés drug možak, je po tem lahko misliti. Zato so pa tudi tako radovoljno sprejeli geslo (parolo), ki je prišlo v podobi grof Auersperg-ovega predloga od nemških liberalcev z Dunaja in Gradca, in s katerim so se dogovorili (glej „Tagespošta“, ki je to že en teden pred začetkom zborov odkrila in vse zборе naštel po imenu, v katerih pridejo popolnoma enaki predlogi na vrsto), da bodo po vseh zborih, kjer imajo Nemci večino, tako postopali. Eno pa se je pri tej priložnosti jasno pokazalo, namreč, da Belkredijevo ministerstvo ni ne fevdalno ne nemškutarsko ne birokratično, zakaj vsi ti elementi so nasprotni njegovemu postopanju. To naj avstrijski narodi pomnijo!

— Iz Tržiča je družbica blagih gospé in gospodičin, ki v čitavnici delajo obleko za uboge otroke, prejela zopet 8 parov čevljev, ki so jih poslali gosp. Jan. Dobrin, Jakob Čarman in Jožefa Kriviceva. Hvala za dobroto!

— „Beseda“ v nedeljo v čitavnici, ktero je počastilo mnogo gospodov deželnih poslancev s svojo nazočnostjo, je bila vrlo prijetna. Razun treh zborov, enega samospeva in čveterospeva, ki so vsi bili z veliko pohvalo sprejeti, je zanimala še posebno 2. scena iz 3. akta „Viljema Tela“, ki jo je prečastiti gospod J. G. predelal na domače národne razmere in smo jo prvokrat radostni videli v Vipavi, ko se je ondi odprla čitavnica. Tudi nam je tako dobro došla ta igrice v nedeljo, da je glasna pohvala neprenehoma med igro spremljevala preizvrstno našo gospodičino Emo Tomanovo, ki je bila vsa navdušena „Ljudmila“, pa vrlega našega g. Fr. Vidica, ki je igral „Janko-ta.“ Ko pa sta končala, jima je prav iz srca donéla pohvala. Mala ta igrice, ako najde taka predstavljavca, mora dopasti v vsaki čitavnici. Ker ne potrebuje posebnega

glediščinega aparata, je toliko pripravniša za čitavnico igro.

— Zadnja dva „Sokolska“ večera sta bila zopet prav mikavna v deklamacijah, humoristiških berilih, v petji in muziki. Oba gospoda ravnatelja Koloreto in Kobler uredovala sta prav izvrstno znanega „brenčeljna“, v katerem se je nahajalo mnogovrstnega šaljivega in resnega, mikavnega in pikavnega gradiva, posebno zanimalo je v prvem shodu rešetovanje nekega „popotnega pevca“, v drugem pa kritika v zadnjem „redutnem koncertu“. Deklamovala se je tudi Šilerjeva pesem „Vodotop“ v Koseskovem prevodu mojstersko in v občno pohvalo. Omenilo se je pa tudi smrti Fügner-a, starosta severnega Sokola v Pragi, in se obžalovanje vsega društva tje telegrafiralo. Vsi zadovoljni z bogatima programa pozno so zapustili prijetni kraj. Omenimo le še, da je pri zadnjem shodu tudi deželni poslanec in ljubljenec naroda našega, dr. Toman, društvo s svojo nazočnostjo počastil.

— V saboto napravi nam za domačo stvar neutrudljivi gosp. Pen v tukajšnjem gledišču lep večer. V spomin rojstnega dne neumrlega našega pesnika Franceta Prešerna bode gledišče samo njegovim pesmam posvečeno in govoril se bo klasični njegov epos „Krst pri Savici.“ Program je ta-le: Prolog na slavo Prešernu, pri katerem se odgrne doprsna podoba njegova, ki jo v veliki obliki izdeluje naš občecenjeni umetnik Fr. Zajec; v tem, ko se slika mojstra pevcev ovenčuje, se poje za kolisami „Strunam“; za tem pride samospev „Pevcu“ in čveterospev „Pod oknom“; zdaj godba igra Titelnovo overturo po slovanskih napevih, in potem se za glediščino predstavo napravljeni „Krst pri Savici“ igra, ki ga bodo pojasnovali 4 žive slike, vredjene po g. pl. Goldenstein-u, ki se je že večkrat mojstra izkazal v vredbah tacih. Tako se imamo zopet nadjati slovenskega pa tudi častnega večera za domačo stvar, gospodu Penu pa prerokujemo čez in čez polno gledišče.

— (O zadevah slovenske Matice.) Ker nam je došle še premalo spisov došlo, da bi se mogel spodoben letnik spraviti na dan, prosimo, da se podvizajo slovenski pisatelji in blagovolijo kmali poslati spisov Slovencem podučnih v katerem koli blagovitem oziru dotičnemu odboru za vredovanje Matičinega Letnika. Tajništvo.

Slovó.

Ker se nisem mogel od vseh svojih prijateljev in znancev pri svojem odhodu iz Gorenškega osobno posloviti, jim pošiljam iz Ljubljane, svojem novem stanovišču, v slovó srčen pozdrav!

Dr. Lovro Toman.

Kursi na Dunaji 28. novembra.

5 % metaliki 63 fl. 75 kr.   Ažijo srebra 107 fl. 25 kr.
Narodno posojilo 67 fl. 40 kr.   Cekini 5 fl. 17⁵/₁₀ kr.

Žitna cena

v Ljubljani 26. novembra 1865.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 3 fl. 60. — banaške 3 fl. 97. — turšice 2 fl. 47. — soršice 2 fl. 86. — rež 2 fl. 72. — ječmena 2 fl. 20. — prosa 2 fl. 20. — ajde 2 fl. 20. — oves 1 fl. 50.

Loterijne srečke:

• V Gradcu } 22. nov. 1865: 20. 72. 1. 42. 43.
na Dunaji } 78. 83. 76. 71. 45.

Prihodnje srečkanje v Gradcu in na Dunaji 2. decembra.